

อ่านใจมีด

เย/น พิมพันธ์

ความมีดคงรู้อักดันทุกคน
ความมีดทำให้มองอะไรไม่เห็น
อาจจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์อื่น
ไม่มีแสงประทีป ไม่มีแสงอาทิตย์
ไม่มีแสงจันทร์ และเกิดจากเหตุ
ภัยใน เช่นอักษะพิการเป็นต้น

เมื่อเหตุการณ์และเหตุภัย¹
ในทั้งสองประการนี้ครอบงำผู้ใด
ผู้นั้นต้องเดินครัวไปในความมีด
บางครั้งความมีดทำให้มีแสงเช่น
มีดหน้ามีดตาไปหมด บางครั้ง
ความมีดทำให้แสงดับเรียบทาก
ต่างๆ นานาออกมาเช่น เพราะ
หน้ามีดตาลาย เข้าจึงทำสิ่งที่น่า
บังสิลงไปได้เป็นต้น ความมีดที่
มองด้วยตาเนื้อเห็น พ้อจะมีดดวง
ประทีปหรือแสงสว่างมากแก้ไข

บรรเทาได้ แต่ความมีดที่มีอำนาจ
หรืออิทธิพลเหนือสิ่งใดหรืออาการ
ใดๆ ทั้งสิ้นน่ากลัวมาก เพราะ
ความมีดชนิดนี้จะเอาร่างประทีป
ตักกร้อยดวง หรือเอาแสงอาทิตย์
ที่มีพลังความร้อนหรือพลังงาน
แสงเหนือพลังงานแสงได้ มาก
น้ำดีหรือบรรเทาความมีดชนิดนี้
หาได้ไม่ ยิ่งใช้พลังงานอื่นมา
บรรเทาตักเพียงใด ก็เหมือนกับยิ่ง²
เพิ่มความมีดขึ้นเพียงนั้น ความ
มีดหรืออำนาจมีดเหล่านี้ต้องใช้
ประทีปคือปัญญาหรือความรู้ แต่ผู้
ใช้ต้องรู้จักปัญญาได้เพื่อสมควร
 เพราะปัญญาหรือความรู้เปรียบ
เหมือนมีดสองคม คมที่มองเห็นได้
ง่ายคือทุปปัญญาหรือความรู้ชัด
คมที่มองเห็นได้ยากเรียกว่า ทุป-

ปัญญาหรือความรู้ดี ทุปปัญญา
และสุปปัญญาหรือความรู้ชัดและ
ความรู้ดีนั้นมองเห็นมากถ้วงกัน
ทั้งสองหรือจะพูดว่ามองเห็นง่าย
ถ้วงกันทั้งสอง เพราะเมื่อมองเห็น
ทุปปัญญา ก็เห็นสุปปัญญาด้วย
 เพราะสุปปัญญาตรงกันข้ามกัน
ทุปปัญญา เมื่อมองเห็นก็aramongเห็น
ผังทั้งสองของมันน้า ถ้ามองเห็นแต่
ผังข้างเดียว ก็ไม่ใช่แม่นน้า มันเป็น
กะเลไปแล้ว เรื่องทุปปัญญาและ
สุปปัญญานี้นักเขียนและนักพูด
ไม่ต่ออยาใช้เทคโนโลยีทาง เนื่องมี
ความสามารถที่จะสร้างคำมา
ซึ่งจะให้ผู้อ่านฟังเข้าใจได้เพียง
เล็กน้อย เพราะทุปปัญญาและ
สุปปัญญาเป็นนามธรรม หลวงนัก
เขียนนักพูดมักจะใช้อุปมาไว้ทาง

หรือสื่อกิจกรรม (Illustration)^๙ เพาะสามารถจะเขียนภาษาวด การมาประกอบค่าอิมัยให้ผู้อ่าน พึงเข้าใจยิ่งขึ้น ในที่นี้ก็เหมือนกัน โครงสร้างภาษาอ่านกานหรือนิยาย หรือเรื่องราวมาเล่าถูกกันอ่านหรือ พัง นิทานที่จะนำมานเล่านี้ ทาง กรรมวิชาการ กระทำการศึกษาธิการ เคยนำไปดัดแปลงจากมันต ชาดกเป็นภาษาอังกฤษใช้เป็น บทเรียนในแบบเรียนภาษาอังกฤษ เช่น ม.ศ.๓ ให้อธิบายเรื่องนี้ว่า “Dead” นักแปลมักแปลกันว่า “พญากลุ่ราษ” แต่ในที่นี้ควรจะให้ ชื่อรีอัปพล่าวว่า “ตายด้วยความไม่ดี” ส่วนเรื่องจะเล่าตามแนวของ กรรมวิชาการ กระทำการศึกษาธิการ เพราะถ้าเอาตามชาดก ผู้ เชี่ยวชาญก็เกี่ยจไปปีดหนังศีโอมันต ชาดกภาษาบาลีเพื่อทำเรื่องราวให้ เป็น Truth คือเป็นจริงตามที่อ้างอิง แต่การเขียนบทความ ใช้วิธีผสม ผล Fact กับ Truth น่าจะพอแล้ว ผู้อ่านแม้ฟังจะเข้าใจว่า ผู้เขียนเขียน ตามปกภาษาไปกิตามที่เดิม เป็น หน้าที่ของผู้อ่านผู้ฟังต่างหาก อัน ข้อด้วยความคิดในเรื่องนี้ก็สมมติขึ้น เพื่อจำได้หมายรู้ว่า ต้องได้ทำหน้าที่ อย่างไร แต่ไม่ใช่ตัวบุปปัญญาและ สุปปัญญาที่เป็นบ้าหมายของการ เขียนพาระถ้าจะเปรียบ ทุปปัญญา เหมือนกับชาตาน ทุปปัญญา เหมือนกับพระเจ้า ซึ่งทุกคนต้อง การจะเข้าให้ถึง ทั้งทุปปัญญาและ สุปปัญญาเป็นนามธรรมตามที่ ก่อสร้างแล้ว จะอย่างไรก็ตาม ทั้งสอง นี้คือธรรมชาติที่เกิดเองดับเองใน ดวงจิตหรือดวงความคิดหรือมัน ตามของของมนุษย์ทุกรูปทุกหน้า

เพราะเหตุนี้กระมัง นักประชัญ ทางธรรมจึงให้ความหมายของ “ธรรม” รวมกัน ๔ นัยคือ
 ๑. ธรรมชาติ = Nature
 ๒. กฎหมายธรรมชาติ = Law of Nature
 ๓. หน้าที่ของธรรมชาติ = Duty of Nature
 ๔. เหตุผลของธรรมชาติ = Result of Nature

ก่าว่าจะเข้าหาเรื่อง ยังจะหา เรื่องปวดหัวให้ก่านผู้อ่านผู้ฟัง อีกແหละ แต่นั้นเป็นเรื่องธรรมชา ของโลกทัศน์ ส่วนธรรมทัศน์มอง ทุกอย่างเป็นสารัตถภาพไปหมด ดูดลั่นต่อมันจะเป็นสารัตถภาพ ทางไหนหรือแค่ไหนก็ได้ ถ้าสิ่ง ที่ร่วมกันเป็นสารัตถภาพในทางชั่ว ก้าสิ่งต่อมันเป็นสารัตถภาพในทางดี ดีชัวเป็นตราประทับอยู่ในโลกนี้ได้ เพาะการใช้หรือการกระทำของ มนุษย์แต่ละคนต่างหาก ผู้มีธรรม- ทัศน์มองเห็นสารัตถภาพของสิ่ง ทั้งปวงได้ดัจจณ์แล้ววันสารัตถ- ภาพของทางชั่ว ประกอบแต่ สารัตถภาพของทางดี พุดเพ้อเจ้อ นามมากแล้ว คร่าวจะให้ผู้อ่านก็ต้อง แสดงธรรมทัศน์ให้ดูอยู่พินิจจาก เรื่องราวลั่นเก็บเอาทุปปัญญา ทึ่งไปเสีย และเก็บสุปปัญญา มา เป็นเครื่องใช้สำหรับด้า เพื่ออา กรรมที่ทำนั้นเป็นตราประทับไว้ ในโลก

ในอีดีกาลนานามแล้วโดย ไม่มีเวลาที่จะได้ไปกำหนดจดจำ ไว้ว่าเมื่อไร มีสหาย ๔ คนซึ่ง แซม, เซิด, ชู, ชั้น, เซิง เป็นเพื่อน รักกันมาก วันหนึ่งแซมพยายามด้วย โรคปัจจุบันกันด่วน คนพูดกันตาม

สำนวนโลกรุ ว่า “พญามัจจุราช มาพร้าวชีวิตของแข็งแน่ไป” เซิด, ชู, ชั้น, เซิง ทราบว่า “พญามัจจุ- ราชมาเด็ดชีพของเพื่อนไปบ้าง กระทันหัน อย่างจะดูหน้าตาพญา มัจจุราชว่าเค้าหน้าและดวงตาจะ เป็นอย่างไร?” ครั้นจัดการศพ เพื่อนเสร็จตามประเพณีนิยมแล้ว ก็ “ คนก็จับศาสตราจุ่นเมื่อ เที่ยวดันหาพญาแม้จุราช เพื่อแก่ แคพพานเพื่อนให้สามัคคี ด้วยอิทธิชา หรือตัวทุปปัญญาที่เคยถอนกำลัง ของวิชาหรือสุปปัญญาของตนเอง อยู่ทุกชั่วขณะหนายไป เดินไป เดินไป และเดินไปพบตามที่มีพรม แหงกขาวโพลนคนหนึ่งนั่งอยู่ได้ ร้มไม้ เข้าไปปกามว่า “คุณคาดัวบ! ค่ารู้จักพญาแม้จุราชหรือเปล่า เจ้าถ้าเพื่อนมายังหนานหยาบไปทาง ไหนในกรุง กรุงนาบออกตะกรัน

^๙ ตรงนี้ ผู้เขียนต้องขอ อภัยด้วยที่บังอาจนำอ่าค่าภาษา อังกฤษมาเขียนก้ากันไว้จะตรง หรือไม่ตรงกับอุปมาโนหารหรือ สื่อกิจกรรมอย่างไรนั้น ผู้เขียน ต้องขออภัยด้วย เพราะผู้เขียน ตีความหมายของคำ Illustration ว่า “แสดงให้เห็นหรืออธิบายโดย ใช้ภาพประกอบ, อุทิหรณ์, ประ- กอบด้วยตัวอ่ายหรือภาพ” อย่าง นี้เห็นว่า ตรงกับความหมายของ คำน้ำเสี้ยวว่า “อุปมาโนหารหรือสื่อกิจ” จะ อย่างไรก็ต้องที่กว้างต้องศึกษาอยู่ ควรยืดหุ้นสอกทั้งของภาษาและ ว่า “มา สม ใจ ใน ครู ติ” = Be led not by the idea, ‘This is our teacher’. - อย่างปลดใจเชื่อ เพาะนับถือว่า ผู้นี้เป็นครูของ เราก"

เขานี่ไปอยู่ที่ไหน?"

"ในนั้น! เขากลับไปไม่
ไกลนั้น อยู่ใกล้จากนี้ไปประมาณ
๑๐ โยชน์" ศาสตราจารย์อุ่น
เป็นการแสลงให้รู้ว่าต้นไม้ที่ว่านั้น
อยู่ทางทิศที่เข้าไป เพราะความ
ใกล้บอกแล้วว่า ๑๐ โยชน์ นี้ใช้
เป็นอันภาษาให้รู้ถึงทางท่านนั้น

"ไป! ไปกันดีกว่า! จะดูหน้า
มันให้รู้จักว่า หน้าได้หายร้ายแสลง
หรือตัวหื่นเรียกว่าประการใด?" เชิด,
ชู ชั้น, เชิงพุดพร้อมกัน แสดงถึง
ว่าทั้งสี่นั้นเป็นใจตรงกัน และจะขอ
อยู่กับเรื่องที่จะทำ ไม่สนใจอะไร
อื่นทั้งหมด สนใจอยู่แต่เรื่องที่ตน
จะกระทำอย่างเดียวคือถังแค้น
พญาแม่จุราช ทั้งสี่ว้อยอกไปพร้อม
กัน ไม่สนใจอะไรแม้กระทั่งมารา-
ยาที่จะกล่าวว่าของคุณตามแก่สักคำ
เพียงขอคุณคำเดียวที่จะหลุดออกจาก
จากปากของชาบหั้งสี่คนนั้นได
คนหนึ่งก็หาไม่ พากເງົາເບີຮອນ
อาจจะกล้าไปว่า พญาแม่จุราช
จะวิงหนี่พວກເຂາໄປເສີມກະມັງ
ຫັນຫ້າໄພດີວ່າ พญาแม่จุราชມີ
ເນື້ອຫັນຫັນສາຍຢ່າງກັບພວກເຂາ
ຄືມຄືດໄປວ່າ พญาแม่จุราชกำຊັງ
ວັງໄລ້ພວກເຂາຍຸ່ງຖຸກີ່ກ້າວ ພວກເຂາ
ອອກວັງໄປດ້ວຍກໍາລັງທັງຄວາມໜຸນ
ແລະກໍາລັງໄຟແໜ່ງຄວາມພຍານາກທີ່
ຈະກັດແດນແທນເພື່ອນຮັກຂອງດຸນ
ຍັງໄກລັດຕັ້ນໄມ້ໃຫຍ່ທີ່ເປັນຈຸດໝາຍນີ້
ເພີ່ມໄດ້ ກີ່ຍັງວັງກວດເວົ້າຂຶ້ນເພີ່ມນັ້ນ
ພອເຖິງດັນໄມ້ຕັ້ງກໍາລັງກົດຂອບຂ້າກ່າວ
ນັ້ນພັກຜ່ອນຮັນຮຽນກໍາລັງອູ່ຫຼຸມ
ທີ່ນີ້ ແລ້ວຕັ້ນຫາວ່າພญาแม่จุราชທີ່
ໂຄນໄມ້ກໍາລັງເວັນຮອບ ຈຶ່ງກັບໄປ
ມອງດູໃນພົງຄົນຕັ້ນໄມ້ ພັບຖຸງເວັນ
ດູງທອງວາງອູ່ມາກມາຍ ອ້ານາຈເພີ່ມ

ແທງຄວາມພຍານາກເທືອດຫຍາໄປ
ອໍານາຈແກ່ໄຟຄົວຄວາມໄລກເກີດຂຶ້ນ
ແທນທີ່ ຕ່າງຄົນຕ່າງຄົດຈະກອນໄກຍ
ເອາເງິນທອງທີ່ເຫັນນັ້ນມາເປັນຂອງດູນ
ໃຫ້ມາກເທິ່ງທີ່ຈະມາກໄດ້ ຄວາມພວດມີ
ເພີ່ມແລະຄວາມພວດມີໃຈກັນໃນ
ຄອນແຮກທາຍໄປໜົດ ຄວາມໄລກ
ມາຍາກໄດ້ເຂົ້າມາແທນທີ່ແລະມີຫວົມກາ
ຂຶ້ນດີ່ງກັບຮັກຕ່ອຍແຢ່ງຊີ້ງກັນແລ້ງ
ເພື່ອຈະກີ່ອສີທີ່ໃນກວັບພົມເຈັນທອງ
ນັ້ນແພີ່ມເຫັນວ່າ ເພີ່ມແຕ່ຮັກຕ່ອຍກັນຍັງ
ໄໝໜ້າໄຈ ຈຶ່ງໃຊ້ຄາສຕ່ວາງທີ່ມີໂປ່ມ
ເພື່ອລັມແຕ່ແພັນພໍ່ອນຮັກ ກລັນໃຊ້
ຄາສຕ່ວາງປະຫວັດປະຫວັດປະຫວັດຫາພັນ
ເພື່ອນຮັກກັນແອງຈອນດາຍໄປ ໂ. ດົນ
ຄື່ອ ເຊີດ ທັນ ທູ ເໜື້ອແຕ່ຮັນກັນເຊີງ
ຄວາມເໜີຕ່າງໆທີ່ເອີຍແລະຄວາມອ່ອນ
ເພີ່ມທໍາໃຫ້ທັງສອງຄົນໄດ້ສົດສັນ-
ປະຢູ່ຍຸ່ມມາຍັງຍັງຊີ້ງໃຈ ຊຸກຄົດເຖິ່ງ
ຄວາມເປັນເພື່ອນກັນອັກວັງ ຕ່າງທັນ
ຫັນເຂົ້າຫາກັນ ຍັນເຢັນເຈັ່ງໄສໃຫ້ກັນ

"ໄຂ່ເອີຍ! ເພື່ອນຮັກ! ພວກເຮົາ
ມາຈ່າເພີນກັນຈົນຕາຍໄປສອງຄົນທີ່
ພວະເຈັນທອງມີອ້ານາຈເຫັນອີຈຸດໃຈ
ເຮົາ ເກີດໄລກສາກອມຍາກໄດ້ຈົນລົມມັນ
ແຕ່ຄໍາວ່າເພື່ອນຮັກ ດີແລ້ວເໜື້ອເຮົາ
ອູ່ສອງຄົນຈະແປ່ງເຈັນທອງທ່ລ່ານີ້
ເທິ່ງ ໂ. ສ່ວນ ເຮົາກີ່ສາມາດຄັ້ງໄປ
ໃຊ້ສອບເສີ່ງເຫຼື້ນໄປໄດ້ຫັ້ກາລຳນານ
ເຮືອຂະໄວທີ່ໄຮຈະນາມເພີນກັນອັກ
ມາເຕັກເພື່ອນຮັກ ເຮົາມແນ່ງເຈັນທອງ
ທ່ລ່ານີ້ກັດເດີດ" ຂັ້ນເຮົມພຸດນ້າເຫັນ
ກ່ອນ

"ເພື່ອນຮັກ! ຈັນກີ່ຄົດອ່າງ
ທ່ານ ເຮົາມີຄວາມຄືດຕຽງກັນຕ່ອມເມື່ອ
ເຮົາເສີ່ງເພື່ອນຮັກສອງຄົນໄປແລ້ວ
ກາງທີ່ເຮົາເສີ່ງເພື່ອໄປຄວັງນີ້ ເພວະ
ຖຸກຄົນຫອງຜິດ ເຮົາສອງຄົນຍ່າ
ໄປຫອງຜິດປາງທີ່ເປັນມາແລ້ວມີແພ

ດ້າເຮົາສອງຄົນຍ້າງຫອງຜິດອ່າງເຕີມ
ມີຕຽກພາບນ່ອງກິຈຈະນັ້ນມີໄປມີໄດ້
ມີຄົນກຳລັງວ່າ ມີຕຽກພະບໍ່ມີນີ້ໄດ້
ຕົວບໍ່ເຫຼຸດ ປະກາດກີ່ອື່ນ ດົນທີ່ກັນ
ຄົນເຕີບກັນ ມີຕຽກພະບໍ່ມີນັ້ນຄົງໄດ້
. ດົນຫັ້ວັກບັນຫຼັກຫັ້ວັກ ມີຕຽກພາບ
ຍ້ັງມີນັ້ນຄົງໄດ້ແລະ ດ. ດົນທີ່ດົກລົງ
ດືມ້າສາບານເລີ່ມກັນຈ່າເປັນມີຕຽກ-
ພາບກັນ ມີຕຽກພະບໍ່ມີນັ້ນຄົງໄດ້ ເຮົາ
ສອງຄົນກິຈຈະຮັກສາມີຕຽກພາບໄດ້
ນັ້ນຄົງດ້ວຍການດືມ້າສາບານກັນ
ກ່ອນ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຄວາມມີນິຈະແລະ
ຄວາມສົນໃຈຈະເກີດຂຶ້ນ ມີຈະນັ້ນ
ຈະເປັນຄວາມເຫຼື່ອໄມ້ເຕີນໃກ້ໃຈ ເໜື່ອນ
ກັນດືມ້າເຫັນປັບປຸງ ເຮົາສອງຄົນທະ-
ເລາກວິວກັນມາຫຍາກ ຖ້າ ແລ້ວຈະມາ
ເປັນມີຕຽກສົນໃຈໃຫ້ແປ່ຍະກາ ເວັນ
ແຕ່ເຮົາມາດືມ້າສາບານກັນກ່ອນ"
ເຊິ່ງພຸດກໍານອອນແນະນໍາ ທີ່ໄດ້ເຫັນ
ມີຕຽກພາບທີ່ແນບແນ່ນ

ຫັ້ນພັງເຊີງພຸດດັ່ງນັ້ນ ພອຈະ
ຮັບຮາມກໍາລັງທີ່ເສີ່ງໄປກັບລົມຄົນມາ
ໄລ້ຈົງປັນເຫັນໄປບັນດັບນະພວກວ່າທີ່ອູ່
ໄກລັງ ນັ້ນ ປົລິມະພວກວ່າອ່ອນທີ່ຈົງ
ມາກສ່ານີ້ ແລ້ວທັນອົງກີ່ປັນລົມມາ
ເຄາສຕ່ວາງປາດທາງກັນຂອງພລມະ-
ພວກ ພົດເຖິ່ງນໍານະພວກວ່າເຮົາ
ນາັ້ນແລ້ວເອົາປ່າຍຄາສຕ່ວາງອ່າງ
ທັງສອງຖຸ່ມສູງໃນນັ້ນະພວກວ່າ ກ່າວ
ຄໍາສາບານ່າວ່າ "ດ້າເຮົາສອງຄົນມີຕິດ
ຄົດທຽຍຄົດກັນ ຂອໃຫ້ຕ້າຍກາຍໃນ
. ວັນ ວັນ ແມ່ໄມ້ມີໄຄກໍາຮົ່າຍ
ກົງອີກໄຫ້ຕ້າຍເອງ" ແນ່ນອໍານັກສາບານ
ນັ້ນແສດງກົງຄວາມເດືດເດືອນຂອງຄວາມ
ເປັນມີຕຽກພາບ ແລ້ວຍກໍານັ້ນະພວກວ່າ
ຫັ້ນດືມ້າຄົນລະ ຕ. ຄວັງ

"ເພື່ອນຮັກ! ດົນຫັ້ວັກທີ່ເຮົາ
ກໍາລັງມານີ້ ພອຈະເປັນຄົວຮ່ອງສມານ
ຮອບຮ້າວແທ່ງມີຕຽກພາບຂອງເຮົາໄດ້

แล้ว เราทั้งสี่ตามล่าชีวิตพญา
มังกรราชมาเป็นเวลาต่อนานแล้ว
บังไม่พบหรือเห็นหน้าพญาแม่จุ-
ราชเลย ความทึ่งแต่เดาท้องเรา
เต็มที่แล้ว ควรที่เราจะหาหาร
นารับประทานกันก่อน" ขังกล่าว
เสียงอื้ม

“ทุกลงชิ้น เพื่อนรัก! ฉันจะไป
ตลาดหาอาหารสำเร็จรูปมารับ
ประทาน เมื่อรับประทานเสร็จแล้ว
จึงค่อยแบ่งเงินทองกัน ห้ามฝ่า
กฎเงินถูกทองอยู่ที่นี่ก็แล้วกัน ฉันจะ
นำอาหารมาให้ทาน” เชิงรับอาสา
ไปหาอาหารมาให้เพื่อนรักรับ
ประทาน กล่าวจบแล้วเชิงก็ไป

เมื่อเชิงจากไปแล้ว ขันก๊ก
ເົັ້າຖຸງເວັນຖຸງທອງ ຄວາມຄົດທີ່ເກີນໄກ
ໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນຈົດສໍານິກຂອງຂັ້ນບະແທ້
ອູ້ຢູ່ຄົມເຕີບວ່າ “ເຮືອງຂະໄວທີ່ເຮົາມາ
ເົັ້າຖຸງເວັນຖຸງທອງໄຫັດນອນໄດ້ຮັບ
ປະໂຍື້ນ ເພາຫັນໄປເປັນອ່ອງຮາ
ແຕ່ຜູ້ເຕີບວ່າໄມ້ຕຶກວ່າຫຽວອ?” ແລ້ວ
ຄວາມຍັນຍົກຖຸງເວັນຖຸງທອງແຕ່ລະຖຸງ
ໄມ້ສາມາຮັດຈະຍົກທົ່ວເດີນໄປໄດ້
ເພຣະນຳໜັກເວັນນຳໜັກທອງມາກ
ເກີນກຳລັງທີ່ຈະພາຫັນໄຫວ່າ ຄົນຈະ
ເຂົາໄປແຕ່ພອດອື່ນໄປໄດ້ ມັນກັນນ້ອຍ
ອໝາງເນື່ອມີຄວາມຕັ້ງການທີ່ມີມູນີ້ໄດ້
ຈຶ່ງຈໍາໄຂບິນຮອເພື່ອນດ້ວຍຄວາມ
ກະຮວນກະຮວຍ ຄວາມອຍເກີນ
ເຈົ້າອອກກ່ຽວຢັ້ງເຕີບວ່າກີດຂຶ້ນມາ
ກໍາສາຍຄວາມເປັນມີຄວາມພ່ານດໃນ
ສິ້ນ ດູກຄົດຂຶ້ນວ່າ “ພ້ອໄສເຊີງກັບມາ
ດີ່ງ ເຮົາຈະແກ່ມັນໄຫ້ຕ້າຍດ້ວຍ
ທາສຄວານນີ້ກັນທີ່ ແລ້ວເວັນທອງທັງໝ່າຍ
ກີຈະຕັກເປັນອ່ອງຮາແຕ່ຜູ້ເຕີບວ່າ ອຸນາຍ
ນີ້ມີປະໂຍື້ນແນ່ ຖ້າ” ບິ່ງຄົດອຸນາຍ
ໄດ້ ຄວາມກະຮວນກະຮວຍທີ່ຈະໄຫ້ເຊີງ

กลับถึงมาเรว ๆ ก็ยังทวีขึ้น ฝ่าย
เชิงเดินไปกดผลเพื่อรับประทาน
อาหารเอง และเอาอาหารกลับไป
ให้เพื่อนที่ผู้เฒงทองอยู่ แต่อันน่า
ของความหมายหรือความโภคแพด
แห่งใจให้คิดตอบคุณลอดเวลา ความ
ทะเยานอย่างมีเงินมีทอง และความ
ทะเยานอย่างที่จะเป็นเจ้าของเงิน
ทองจำนวนมาก many เช่นนั้นแต่
ผู้เดียว คิดเหาอุบາบที่จะกำจัดซึ่ง
เพื่อนรักให้ได้ ทุปปัญญาหรือ
ความชั่วที่จะทำลายมิตรเกิดแหวกซึ่ง
ในสมองหรือตัวงจิต ครั้นหาซื้อ
อาหารห่อได้มาแล้ว ก็พยายามใส่
ลงในอาหารแล้วห่อไว้ตามปกติเดิม
ถือเดินกลับไปด้วยความภูมิใจว่า
“ข้าจะได้เป็นเจ้าของเงินทองจำนวน
มากหลายเช่นนั้นแต่ผู้เดียว”

หันทีที่เชียงกลับถึงมานั้น
ขันกิตรวงข้าราชการเชียงโดยมีหันให้
เชิงรู้ด้วยแม่แต่น้อย เชิงล้มลงดินตัว
สักครู่แล้วลืมใจไปหันที ขันกิ
กระหนึ่งใจในความสำเร็จแห่งอุบายน
ของตน คิดที่จะซ่อนเงินทองไว้ให้
มีดชิดแล้วไปหารตามบารทุกเจ็น
ทองขนาดปีบ้านของตน เก็บมัน
ไว้ใช้สอยแต่ผู้เดียว หันไปเห็น
ห่ออาหารที่พหลัตจากมีเชิง
วางอยู่บนพื้นดินความทึ่วแผ่เหลา
ท้องขันกิอยู่หลายเท่าแล้ว ขันกิคิด
อุบายนจะไร้ทั้งลิน จึงหยิบเอาห่อ
อาหารมาแก้อกรับประทานบำบัด
ความทึ่วลงความมีชัยชนะของ
ตน พอกลืนอาหารทากห้อง บานพิษที่
บ่นอยู่ในอาหารกิแผลงทุทธ์เล็ด
ซีวิตของขันไปสูญเสียแห่งพญา
มัจฉราชาอีกคน

ทุปปัญญาหรือความรู้ข้าพี่
แห่งอยู่ในความคิดของมนุษย์แต่

จะคนมั่นแสวงร้าย ร้ายเม่งกว่าหัวตุรุ
กายนอกดังหลาภเท่า เพราะหัวตุรุ
กายนอกปล้นเงินทองทัวพย์ธน
ถึงแม้ชีวิตร่างกายศัตรุภายนอก
ปล้นไปได้ก็จริง แต่สุปปัญญาหรือ
ความรู้ดีของผู้นั้น หัวตุรุภายนอก
ไม่สามารถจะปล้นนำไปใช้ได้
จะนำเอามาไปใช้ได้อย่างไรในเมื่อ
ไม่รู้ว่า สุปปัญญาหรือความรู้ดีนั้น
คืออะไร อ่านจดหง่ความรู้ดีและ
ความรู้ข้างนี้ ขอให้สมญญานามว่า
“อ่านจดมีด” เพราะเรามองไม่เห็น
ด้วยตาเนื้อ และไม่สามารถจะ
รับรังค์สูงครามกับอ่านจดมีดนี้
ด้วยความสามารถประณีตใจ ๆ ได้
นอกจากสุปปัญญาประทีปเท่านั้น
ที่จะเป็นแสงสว่างกำจัดอ่านจดมีด
คือความโลภ ความโกรธ และ
ความหลงให้หมดไปได้ ถ้าเอามา
ทุปปัญญาคือความรู้ข้างมาเป็น
ประทีปส่องทางปฏิบัติเพื่อกำจัด
อ่านจดมีดคือความโลภ ความโกรธ^๔
และความหลง ก็ยังทำให้อ่านจดมีด
เพิ่มกำลังขึ้นเหลาภเท่า เมื่อยังกับ
ความตายของแม่ชีเป็นเหตุให้เชิด,
กฎ, ชั้น, เชิง คันหาดัวพญาแม่จุรา
ในที่สุดพวงเข้าทุกคนก็พบกับ^๕
พญาแม่จุราซึ่งสมประสงค์ทุกประ
การ แต่การพบของพวงเขานั้น
พบด้วยทุปปัญญาหรือสุปปัญญา
และทุปปัญญาหรือสุปปัญญาเป็น
ประทีปส่องทางให้พวงเข้าได้พบ
กับพญาแม่จุราซึ่งผู้ที่พวงเข้า^๖
ปรากฏทางจะพบเจ้า เพียงท่านก็ต้อง^๗
ว่าท่านผู้พังและท่านผู้อ่านรู้จัก
อ่านจดมีด จึงขอขอบคุณที่อุตส่าห์
พยายามท่านอ่านและพังมาระนึง
ตรงที่เจ็บลงนี □